

Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht 2023

Preambule

In de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018 zijn de leidende principes van goede en integere wetenschapsbeoefening en de daaruit voortvloeiende normen voor goede onderzoekspraktijken vastgelegd die ook door de instelling worden onderschreven en voor een universiteit gelden als richtlijnen als bedoeld in artikel 1.7 van de WHW.

Binnen de instelling rust op alle betrokkenen bij het onderzoek een eigen verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de wetenschappelijke integriteit. Iedereen moet zich er steeds voor inzetten dat de normen zorgvuldig worden nageleefd. Als wordt verondersteld dat de wetenschappelijke integriteit is geschonden, kan hierover een klacht worden ingediend. De instelling zorgt voor een zorgvuldige en eerlijke procedure voor de behandeling van de klachten en de daarop volgende besluitvorming. Met dat doel heeft het bestuur van de instelling de onderstaande regeling vastgesteld.

Deze regeling wordt zo veel mogelijk naar analogie toegepast als een onderzoek naar mogelijke schending van de wetenschappelijke integriteit wordt ingesteld op verzoek van het bestuur van de instelling zonder dat er een klacht is ingediend.

Paragraaf 1 Definities

1.0 Gedragscode: Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018.

1.1 Schending van de wetenschappelijke integriteit: Handelen of nalaten dat een schending van de wetenschappelijke integriteit oplevert in de zin van paragraaf 5.2 onder A 1, 2, of 3 van de Gedragscode.

1.2 Klacht: Een schriftelijke melding over het niet naleven van de normen van hoofdstuk drie van de Gedragscode wetenschappelijke integriteit begaan door een medewerker.

1.3 Klager: Degene die zich met een klacht wendt tot de commissie.

1.4 Beklaagde: De medewerker over wiens gedraging een klacht is ingediend, of naar wiens handelen op verzoek van het bestuur door de commissie een onderzoek wordt verricht

1.5 Medewerker: Degene die een dienstverband heeft of heeft gehad bij de instelling of die anderszins werkzaam is of is geweest onder verantwoordelijkheid van de instelling; hieronder vallen ook personen die niet of slechts in deeltijd aan de instelling zijn verbonden voor zover zij in het onderzoek van de instelling participeren dan wel hun onderzoek onder naam of verantwoordelijkheid van de instelling naar buiten brengen. Uitgezonderd zijn personen die slechts in een ondersteunende rol bij het onderzoek zijn betrokken.

1.6 Vertrouwenspersoon: Degene die als vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit is benoemd door het bestuur.

1.7 Commissie: De door het bestuur ingestelde commissie ter behandeling van klachten inzake schending van de wetenschappelijke integriteit.

1.8 Bestuur: Het college van bestuur van de instelling

1.9 Raad van Toezicht: De raad van toezicht van de instelling.

1.10 Instelling: Universiteit Utrecht

Paragraaf 2 Algemeen

2.1 Iedereen heeft het recht de vertrouwenspersoon te raadplegen bij een veronderstelde niet naleving van de normen van hoofdstuk drie van de Gedragscode.

2.2 Iedereen heeft het recht een klacht in te dienen bij de commissie, die het bestuur en de decaan onverwijld informeert over de ontvangst van de klacht. In de klacht moet voldoende zijn onderbouwd waarom klager meent dat de normen van hoofdstuk drie van de Gedragscode niet zijn nageleefd door beklagde.

2.3 Het bestuur kan op basis van eigen vermoeden of op basis van door hem ontvangen signalen ook zonder dat een klacht is ingediend de commissie gemotiveerd verzoeken een (verder) onderzoek in te stellen naar een veronderstelde niet naleving van de normen van hoofdstuk drie van de Gedragscode wetenschappelijke integriteit. In dat geval wordt deze regeling zo veel mogelijk naar analogie toegepast.

2.4 Een anonieme klacht wordt slechts in behandeling genomen als de commissie daartoe aanleiding ziet omdat de commissie van oordeel is dat:

- a. zwaarwegende publieke belangen of zwaarwegende belangen van de instelling of van betrokkenen daartoe nopen en
- b. het feitenonderzoek zonder inbreng van klager kan plaatsvinden.

2.5 Als de klacht betrekking heeft op een lid van het bestuur, oefent de raad van toezicht de rol en bevoegdheden uit die in deze regeling zijn neergelegd bij het bestuur.

2.6 Als de klacht betrekking heeft op iemand die medewerker is of is geweest van meerdere instellingen die de Gedragscode hebben onderschreven en de klacht dientengevolge aan meerdere instellingen onderzocht zou kunnen worden, kan gezamenlijke klachtbehandeling plaatsvinden of maken de betrokken instellingen anderszins afspraken over de wijze van klachtbehandeling. Een beslissing over de wijze van behandeling wordt in dat geval genomen door het bestuur.

2.7 Iedereen is verplicht aan de vertrouwenspersoon of de commissie binnen de gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die zij redelijkerwijs kunnen vragen bij de uitoefening van hun bevoegdheden.

2.8

- a. Iedereen die is betrokken bij de behandeling van een klacht is geheimhouding verschuldigd over de inhoud van de klacht en de informatie die in verband met de klacht of de procedure bekend is geworden.
- b. De leden en het secretariaat van de commissie zijn verplicht tot geheimhouding van de gegevens waarover zij bij de uitoefening van hun taak de beschikking krijgen en waarvan zij het vertrouwelijk karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden. De geheimhoudingsplicht als bedoeld in de vorige volzin geldt eveneens voor deskundigen en andere derden die bij de behandeling van de klacht zijn betrokken. Slechts met uitdrukkelijke toestemming van klager en beklagde kan hiervan worden afgeweken.
- c. Partijen zijn in ieder geval vanaf de indiening van de klacht tot aan de bekendmaking van het definitieve oordeel geheimhouding verschuldigd over de klacht, het advies van de commissie, het aanvankelijk oordeel van het bestuur, de eventueel via het LOWI uitgewisselde stukken, alsmede overige uitgewisselde stukken. Deze geheimhoudingsplicht geldt ook na afloop van de procedure, met uitzondering van de geanonimiseerde weergave van het advies van de commissie, het definitief oordeel van het bestuur en het eventuele advies van het LOWI in jaarverslagen van de commissie of op de website van de universiteit en de Vereniging Universiteiten van Nederland. Slechts

- met uitdrukkelijke toestemming van klager en beklagde kan hiervan worden afgeweken.
- d. Indien de geheimhoudingsplicht als bedoeld in dit artikel wordt geschonden, kan de commissie of het bestuur daaruit de gevolgtrekkingen maken die hem geraden voorkomen. Schending van de geheimhoudingsplicht door de klager kan reden zijn voor de niet-ontvankelijkheid van de klacht.
- e. De geheimhoudingsplicht als bedoeld in dit artikel is niet van toepassing op vertrouwelijke informatie die:
- i. reeds openbaar toegankelijk was ten tijde van de verkrijging;
 - ii. nadien openbaar toegankelijk is geworden buiten toedoen of nalatigheid van partijen;
 - iii. verkregen is van derden die gerechtigd zijn tot openbaarmaking of verstrekking ervan;
 - iv. mag worden vrijgegeven met schriftelijke toestemming van partijen; en/of
 - v. een Partij verplicht openbaar dient te maken bij of krachtens enige wettelijke bepaling, op grond van een onherroepelijk vonnis van de bevoegde overheidsrechter of een anderszins bindend en onaantastbaar besluit van enig bestuursorgaan (anders dan van de betrokken Instelling). In een dergelijk geval zal alleen dat deel van de vertrouwelijke informatie openbaar worden gemaakt dat is omschreven in de betreffende bepaling of in de betreffende beschikking en dan alleen aan de daarin genoemde instanties, autoriteiten en (rechts)personen.
- f. De geheimhoudingsplicht als bedoeld in dit artikel is voorts niet van toepassing in het geval:
- i. het een uitwisseling betreft in het kader van de arbeidsrechtelijke rechtsbetrekking tussen een Partij en de werkgever;
 - ii. de openbaarmaking geschiedt met het oog op de bescherming van een gerechtvaardigd te beschermen zwaarwegend publiek belang.

Paragraaf 3 Vertrouwenspersoon

3.1 Benoeming

- a. Het bestuur benoemt een of meerdere vertrouwenspersonen voor een periode van vier jaar. Herbenoeming voor een aansluitende periode van telkens vier jaar is mogelijk.
- b. De vertrouwenspersoon heeft een wetenschappelijke achtergrond, is van onberispelijke wetenschappelijke reputatie en kan goed omgaan met tegenstellingen en conflicten. De vertrouwenspersoon mag geen nevenfunctie hebben die het functioneren als vertrouwenspersoon in de weg kan staan.
- c. Niet voor benoeming in aanmerking komen de leden van de raad van toezicht, de leden van het bestuur, de decanen en vice-decanen van de faculteiten en de leden van de commissie.
- d. Het bestuur kan de benoeming tussentijds beëindigen
 - op eigen verzoek van de vertrouwenspersoon;
 - wegens niet langer voldoen aan de vereisten voor benoembaarheid;
 - wegens disfunctioneren als vertrouwenspersoon.

3.2 Taak

De vertrouwenspersoon

- fungeert als laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen en klachten over wetenschappelijke integriteit;
- probeert als daartoe mogelijkheden lijken te bestaan te bemiddelen of de klacht anderszins in der minne op te lossen;
- wijst de klager de weg naar het indienen van een klacht bij het bestuur
- mag niet tegelijkertijd zowel de klager en de beklagde bijstaan;
- verricht alleen handelingen ten behoeve van de klager of de beklagde met hun instemming.

3.3 Verantwoording

De vertrouwenspersoon legt over de werkzaamheden achteraf verantwoording af aan het bestuur in een jaarlijkse rapportage ten behoeve van het jaarverslag van de instelling. In de rapportage wordt in algemene termen verslag gedaan van de behandelde zaken en de verrichte activiteiten. Daarbij mag de rapportage niet tot personen herleidbaar zijn. De vertrouwenspersoon is verder geheimhouding verschuldigd over alles wat hem of haar in die hoedanigheid bekend is geworden. Slechts met uitdrukkelijke toestemming van klager en beklaagde kan hiervan worden afgeweken.

Paragraaf 4 Commissie Wetenschappelijke Integriteit

4.1. Benoeming en samenstelling

- a. Het bestuur stelt een commissie wetenschappelijke integriteit in, bestaande uit een voorzitter en minimaal twee andere leden. Bij voorkeur is ten minste één van hen jurist.
- b. De voorzitter en de leden worden benoemd door het bestuur.
- c. Het bepaalde in artikel 3.1 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat een vertrouwenspersoon niet in aanmerking komt voor benoeming als voorzitter of lid van de commissie.
- d. Bij de benoeming wordt gestreefd naar een evenwichtige vertegenwoordiging van de wetenschapsgebieden.
- e. De commissie kan voor het onderzoek van een bepaalde klacht tijdelijk worden uitgebreid met deskundigen of ad hoc leden, al dan niet verbonden aan de instelling.
- f. De commissie wordt ondersteund door een secretaris.

4.2. Taak

De commissie wetenschappelijke integriteit onderzoekt klachten, beoordeelt of de wetenschappelijke integriteit is geschonden en brengt daarover advies uit aan het bestuur. Zij kan op verzoek van het bestuur ook een onderzoek verrichten en daarover advies uitbrengen zonder dat er een klacht is ingediend.

4.3. Bevoegdheden

- a. De commissie is bevoegd informatie in te winnen bij alle werknemers en organen van de instelling. Zij kan inzage verlangen in of kopieën verlangen van alle documentatie en correspondentie die zij voor haar onderzoek van belang acht en kan deze wanneer zij dat nodig acht in beslag nemen of laten verzegelen.
- b. De in het vorige lid bedoelde documentatie omvat ook de data van het onderzoek waarop de klacht betrekking heeft.
- c. De commissie kan deskundigen of andere derden, al dan niet verbonden aan de instelling, raadplegen. Van de raadpleging wordt een rapportage opgemaakt. Klager, beklaagde en belanghebbenden worden geïnformeerd over de identiteit van de geraadpleegde deskundigen of derden.
- d. De commissie kan een vertegenwoordiger van het bestuur verzoeken aanwezig te zijn bij eventuele hoorzittingen en die vertegenwoordiger vragen informatie te verstrekken over de binnen de universiteit geldende normen en richtlijnen.
- e. De commissie brengt het advies uit aan het bestuur.

4.4. Werkwijze

- a. De commissie kan haar werkwijze nader vastleggen. In deze werkwijze kan zij ter nadere uitwerking van deze regeling onder meer de wijze van horen, de betrokkenheid van deskundigen en de vorming van commissies nader regelen.
- b. Voor zover de werkwijze van de commissie niet in deze of in een nadere regeling is vastgelegd, wordt deze bepaald door de voorzitter.
- c. Tenzij artikel 2.6 aan de orde is, wordt een klacht behandeld door de voorzitter van de commissie en twee andere leden, eventueel aangevuld met een of meer deskundigen of

ad hoc leden. Deze deskundigen of ad hoc leden worden op verzoek van de commissie daartoe benoemd door het bestuur.

- d. Leden van de commissie die op enigerlei wijze zijn betrokken bij de personen of feiten waarop de klacht betrekking heeft of die anderszins belang hebben bij de zaak, komen niet in aanmerking voor de behandeling van een klacht.

4.5 Start van de procedure

- a. Na ontvangst van de klacht deelt de commissie de klager en beklagde binnen twee weken schriftelijk mee dat zij de klacht heeft ontvangen en informeert zij de klager en beklagde over de door haar te volgen procedure en over de inhoud van de klacht.
- b. De commissie beoordeelt of zij een klacht in behandeling kan nemen aan de hand van de volgende vereisten:
 - I. de klacht bevat een duidelijke omschrijving van de veronderstelde schending van de wetenschappelijke integriteit door een of meer medewerkers en is voorzien van de daarop betrekking hebbende schriftelijke stukken of andere bewijsmiddelen;
 - II. de klacht is voorzien van dagtekening en vermeldt de naam, functie en contactgegevens van klager. Dit vereiste geldt niet als artikel 2.4 van toepassing is.
- c. Als de klacht onvolledig is, biedt de commissie de klager de gelegenheid de klacht aan te vullen binnen een door haar gestelde termijn. De in 4.5 onder f genoemde termijn wordt dan verlengd met de in de vorige zin bedoelde termijn of de termijn waarbinnen de aanvulling is verstrekt.
- d. De commissie is bevoegd het bestuur te adviseren een klacht niet inhoudelijk in behandeling te nemen als
 - I. na de veronderstelde schending een te lange termijn is verstreken of klager onredelijk lang heeft gewacht met het indienen van de klacht. Als zodanig geldt in beginsel een termijn van tien jaar;
 - II. de klacht al eerder door haar of een soortgelijke commissie is onderzocht;
 - III. klager de geheimhoudingsverplichting van artikel 2.8 heeft geschonden.
- e. De commissie is eveneens bevoegd het bestuur te adviseren een klacht niet inhoudelijk in behandeling te nemen als zij op grond van een eerste beoordeling tot de conclusie is gekomen dat
 - I. de klacht kennelijk ongegrond is;
 - II. de klacht kennelijk van onvoldoende belang is;
 - III. de klacht uitsluitend een professioneel verschil van opvattingen betreft;
 - IV. de klacht slechts is terug te voeren op een arbeidsconflict;
 - V. de klacht niet tot het oordeel kan leiden dat het handelen van beklagde een schending van de wetenschappelijke integriteit betreft.
- f. De commissie brengt binnen vier weken advies uit aan het bestuur als zij van mening is dat de klacht niet inhoudelijk in behandeling moet worden genomen.
- g. Het bestuur beslist vervolgens zo snel mogelijk over het niet inhoudelijk in behandeling nemen en stuurt zijn beslissing aan klager en beklagde. Als wordt besloten om niet tot inhoudelijke behandeling over te gaan, is dit een aanvankelijk oordeel als bedoeld in artikel 5.1.
- h. Als onderdeel f niet van toepassing is of als het bestuur met toepassing van onderdeel g beslist tot inhoudelijke behandeling, gaat de commissie over tot inhoudelijke behandeling. Daarbij geldt als uitgangspunt dat beklagde wordt geacht onschuldig te zijn tot het tegendeel is bewezen.

4.6 Inhoudelijke behandeling van een klacht

- a. De commissie gaat na of er behalve klager en beklagde nog andere belanghebbenden zijn die bij de procedure betrokken moeten worden. De commissie hoort alle belanghebbenden bij de klacht. Zij stelt in ieder geval klager en beklagde in de gelegenheid te worden gehoord.

- b. Het horen van belanghebbenden gebeurt in elkaars aanwezigheid, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om hen gescheiden te horen. In dat geval wordt ieder van hen op de hoogte gesteld van wat er tijdens het horen buiten zijn of haar aanwezigheid naar voren is gebracht en kunnen zij daar wederzijds op reageren.
- c. Van het horen wordt een schriftelijk verslag gemaakt waarin zakelijk wordt weergegeven wat er is gezegd. De commissie kan geluidsopnamen van het horen maken. Deze zijn uitsluitend bedoeld als hulpmiddel bij het maken van het verslag. Nadat het bestuur zijn definitieve oordeel heeft gegeven, worden de opnamen vernietigd. Behalve de commissie mag niemand tijdens een hoorzitting geluidsopnamen maken.
- d. Tijdens het horen kunnen klager, beklaagde en belanghebbenden zich laten bijstaan, maar zich niet laten vertegenwoordigen.
- e. De commissie kan getuigen en deskundigen horen of deskundigen verzoeken om een schriftelijk deskundigenrapport.
- f. Alle relevante informatie die de commissie verzamelt wordt met het oog op een eerlijke behandeling ter beschikking gesteld aan alle belanghebbenden, tenzij de commissie op grond van gewichtige redenen aanleiding ziet om van deze regel af te wijken. De redenen om bepaalde informatie niet ter beschikking te stellen worden in het advies weergegeven.
- g. De hoorzittingen en overige zittingen van de commissie zijn niet openbaar.
- h. Binnen tien weken na ontvangst van de klacht brengt de commissie aan het bestuur een advies uit met een verslag van haar bevindingen en haar oordeel over de gegrondheid van de klacht. Bij de beoordeling van de gegrondheid van de klacht maakt zij gebruik van de wegingscriteria die zijn opgenomen in paragraaf 5.2 onder C van de Gedragscode. De termijn van tien weken kan door de commissie met vier weken worden verlengd. Van de verlenging wordt schriftelijk aan alle belanghebbenden mededeling gedaan. Verdere verlenging is mogelijk voor zover belanghebbenden daarmee schriftelijk instemmen.

Artikel 4.7 Zorgvuldige behandeling en vertrouwelijkheid

1. Alle relevante stukken die de commissie ontvangt, worden met het oog op een zorgvuldige behandeling ter beschikking gesteld aan zowel klager als beklaagde.
2. De commissie kan beslissen dat zij informatie niet aan klager en/of beklaagde beschikbaar stelt, indien daarvoor gewichtige redenen zijn. De commissie legt die gewichtige redenen vast en doet van deze beslissing en de redenen verslag aan het bestuur.
3. Indien en voor zover klager of beklaagde in het ontwerp (of bijbehorend datamanagementplan) van het onderliggende onderzoek waarop de klacht ziet, heeft vastgelegd dat onderzoeksgegevens en/of onderzoeksdata niet voor het publiek beschikbaar gemaakt kunnen worden en daarvoor de valide redenen heeft vastgesteld, kan de commissie op verzoek van klager, beklaagde of belanghebbenden besluiten dat (delen van de) onderzoeksgegevens en/of onderzoeksdata niet alsnog blijken uit de door de commissie te verspreiden informatie en de bewoordingen van haar advies.
4. Indien en voor zover klager of beklaagde in het ontwerp (of bijbehorend datamanagementplan) van het onderliggende onderzoek waarop de klacht ziet, heeft vastgelegd dat bij een onderzoek naar een veronderstelde schending van de wetenschappelijke integriteit alle onderzoeksgegevens en/of onderzoeksdata slechts beschikbaar zijn voor controle onder de door het bestuur vastgestelde vertrouwelijkheidscondities, neemt de commissie die vertrouwelijkheidscondities in acht bij:
 - i. de inzage door de voorzitter, commissieleden en de secretaris in de betreffende onderzoeksgegevens en/of onderzoeksdata;
 - ii. verspreiding van informatie in het kader van de behandeling van de klacht; en,

- iii. de bewoordingen van haar advies.
5. In het geval over de beperkte publieke beschikbaarheid van onderzoeksgegevens en/of onderzoeksdata onverhoopt in het kader van het ontwerp geen afspraken zijn vastgelegd, kan de commissie - mits daarvoor valide redenen¹ zijn aan te wijzen - bepalen dat in het belang van de vertrouwelijkheid redelijkerwijs niet voor het publiek beschikbare delen van het wetenschappelijk onderzoek en de desbetreffende data als vertrouwelijk worden aangemerkt en bepaalt alsdan overeenkomstig de in het vierde lid bedoelde te hanteren vertrouwelijkheidscondities.

4.8 Verantwoording

De commissie legt over haar werkzaamheden achteraf verantwoording af aan het bestuur in een jaarlijkse rapportage ten behoeve van het jaarverslag van de instelling. In de rapportage wordt in algemene termen verslag gedaan van de behandelde zaken en de verrichte activiteiten. Daarbij mag de rapportage niet tot personen herleidbaar zijn.

Paragraaf 5 Vervolgprocedure

5.1 Het bestuur stelt zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen vier weken na ontvangst van het advies van de commissie zijn aanvankelijk oordeel vast. Het stelt de klager, de beklagde en eventuele overige belanghebbenden hiervan direct schriftelijk in kennis. Het rapport van bevindingen en het advies van de commissie worden meegezonden met het aanvankelijk oordeel.

5.2 Klager, beklagde en eventuele andere belanghebbenden kunnen aan het Landelijk Orgaan voor Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) verzoeken advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het bestuur. Daarvoor geldt een termijn van zes weken, die start op de datum van dagtekening van het (aanvankelijk) oordeel. Het LOWI moet het verzoek hebben ontvangen vóór het einde van die termijn.

5.3 Als niet binnen de onder 5.2 genoemde termijn het advies van het LOWI is gevraagd, stelt het college van bestuur zijn definitieve oordeel vast over de klacht.

5.4 Als het advies van het LOWI is gevraagd, betreft het bestuur het advies van het LOWI in zijn definitieve oordeel. Indien het advies van het LOWI is gevraagd, wordt de in artikel 5.2 bedoelde beslistermijn opgeschort tot vier weken na ontvangst van het advies van het LOWI.

5.5 Het oordeel van het college van bestuur wordt met rapport van bevindingen en het advies van de commissie na afronding van de procedure in geanonimiseerde vorm gepubliceerd op de website van de Vereniging Universiteiten van Nederland.

Paragraaf 6 Bescherming van betrokkenen

Het bestuur van de instelling zorgt dat de rechten van klager en beklagde worden beschermd en dat zij in hun loopbaanperspectieven of anderszins geen onnodig nadeel ondervinden. Hetzelfde geldt voor eventuele andere belanghebbenden, getuigen, deskundigen, de vertrouwenspersonen of de commissieleden.

Paragraaf 7 Slotbepalingen

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2023 en vervangt alle voorgaande klachtenregelingen op het gebied van wetenschappelijke integriteit voor zover het klachten betreft die aanhangig worden gemaakt op of na deze datum.

¹ Valide redenen, waaronder vertrouwelijkheid, kunnen worden gevonden in: Europese Raad, Raadsconclusies: The transition towards an Open Science system, paragraph 14 (Brussel, 27/05/2016, 9526/16, via: data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9526-2016-INIT/en/pdf).